

נס גלוי בלייב

Category: בלק

הנס שאירע בשבת האחרונה מזכיר אירוע דומה עם דוד המלך שחמק ממוות. בפרשתנו מגן הקב"ה על עם ישראל, ובלעם שהתכוון לקלל מעניק ברכות מופלאות.

חשף ה' זרוע קודשו

בשבת האחרונה התרחש בארצות הברית נס.

כך אומר הרבי בשיחה: "ישנם הטוענים שענייני ניסים היו רק בזמן שבית המקדש היה קיים, אבל בימינו אלו אותותינו לא ראינו? אמנם האמת היא שמזמן לזמן "חשף ה' את זרוע קודשו" ומראה ניסים גלויים" (תו"מ תשמ"ה ח"ד עמ' 2442). ובכן, מה שקרה עם הנשיא לשעבר השבוע היה נס גלוי.

הרבי גם תמיד חוזר ואומר שבכל דבר שקורה בעולם צריך לחפש את הקשר שלו לתורה, על אחת כמה וכמה אירוע בסדר גודל עולמי, כשמדובר במנהיג פוליטי שהיה כחוט השערה ממוות וניצל בנס.

אנו מוצאים בתנ"ך בספר שמואל א' סיפור על שאול ודוד. כידוע המלך הראשון שהתמנה בעם ישראל היה שאול. זה התחיל בכך שעם ישראל בא לשמואל הנביא ותבע "שימה לנו מלך". בסופו של דבר הקב"ה ציווה את שמואל והוא מינה מלך לעם ישראל.

ואת מי הקב"ה בחר? את שאול משבט בנימין שהיה "משכמו ומעלה גבוה מכל העם" (ט,ב), "נחבא אל הכלים" (י,כב), עניו וצנוע. אותו ה' בחר למלך על ישראל. מיד כששמואל משח אותו למלך הוא הורה לו שילך לגילגל ושם ימתין שבע ימים, אז שמואל יבוא ויעלו יחד עולות ושלמים והוא יורה לו מה לעשות.

באותם ימים האויב של עם ישראל היו הפלשתים. כששאל נמשח למלך הוא החליט למרוד בפלשתים וזה גרם לכך שהפלשתים נערכו למלחמה נגד ישראל. שאול מיד ערך גיוס מילואים גדול ומכל העם הגיעו למלחמה. שאול המתין בגילגל שבעה ימים לבואו של שמואל כמו ששמואל הורה לו לעשות אבל הזמן הולך ואזל ושמואל לא הגיע. החיילים התחילו לאבד סבלנות והחלו להתפזר. ואז שאול החליט לעשות מעשה. הוא הורה להקריב את העולה ואת השלמים לפני שיוצאים למלחמה.

(משהו דומה קרה בשביעי לאוקטובר כשהצבא גייס 300,000 חיילי מילואים למלחמה בעזה, והם ישבו והמתינו במשך שבועיים עד שהדרג המדיני נתן את הפקודה להיכנס, ואכן חיילים רבים התלוננו על כך)

"ויהי ככלותו להעלות העולה והנה שמואל בא" (יג,י). איך שהוא סיים את הקרבת הקורבנות שמואל הופיע. שמואל שאל אותו "מה עשית?", למה לא המתנת לי עם הקרבת הקורבנות? שאול ענה לו 'ראיתי שהעם עוזב אותי, הפלשתים הולכים ומתחזקים ואתה לא הגעת, והנה הפלשתים יורדים לגילגל ועדיין לא התפללתי לה', ולכן החלטתי לא להמתין יותר והקרבתי את הקרבן'. שמואל אמר לו: הקב"ה רצה שהממלכה שלך תמלוך עד עולם אבל "ועתה ממלכתך לא תקום ביקש ה' לו איש כלבב" כי לא שמרת את אשר צוך ה'" (יג,יד).

שאול לא עמד במבחן הראשון ונכנע לרצון העם. הוא דאג מה יאמרו החיילים ונבהל מ'דעת הקהל'. ולכן כבר אז בתחילת תקופת מלכותו שמואל הודיע לו שהוא בעצם הפסיד את המלוכה (שמואל א', פרק י"ג).

לחמוק מהמוות

ואז הגיע הסיפור המפורסם על דוד וגוליית (שמואל פרק י"ז). גוליית היה ענק פלשתי. הוא פנה לצבא הישראלי ואמר: "למה תצאו לערוך מלחמה? ברו לכם איש וירד אלי, אם יוכל להלחם אתי והכני והיינו לכם לעבדים, ואם אני אוכל לו והכיתיו, והייתם לנו לעבדים". תשלחו אחד מכם, ומי שינצח העם השני יהיה עבד לאותו עם. אם גוליית ינצח עם ישראל יהיו עבדים שלהם, ואם עם ישראל ינצח אז הפלשתים יהיו עבדים של עם ישראל.

כששאל שמע את זה הוא פחד ודאג מאוד. הוא לא מצא שום אדם שהיה מוכן לעמוד נגד גוליית. לבסוף יצאה הודעה בשם המלך שאול: "והיה האיש אשר יכנו, יעשרנו המלך עושר גדול ואת בתו יתן לו" (יז,כה).

(שאלו כבר הכיר את דוד, כי תקופה לפני כן שאול התחיל לסבול מ'רוח רעה' שהפחידה אותו ועבדיו הציעו שיביאו אדם שיודע לנגן וזה יקל עליו את ההתמודדות עם הפחד שנופל עליו. דוד היה האיש שהגיע אל שאול בתור מנגן על כינור וזה אכן עזר לשאול)

ואז הגיע דוד והובא בפני שאול ואמר לו שהוא מוכן להילחם בגוליית. שאול אמר לו: "לא תוכל? כי נער אתה", אתה צעיר ורזה, איך תוכל לנצח את גוליית הענק? דוד התעקש וכולנו יודעים את סוף הסיפור: הוא הרג את גוליית. כשדוד חזר משדה המערכה כל הנשים יצאו ושרו: "הכה שאול באלפיו ודוד ברבבותיו" (יח,ז). שבחו את דוד היה יותר מאשר את שאול, ומאז "ויהי שאול עויין את דוד מהיום ההוא והלאה".

וכאן מגיע ה-סיפור: "ויהי ממחרת ותצלח רוח אלוקים רעה אל שאול, ודוד מנגן בידו כיום ביום והחנית ביד שאול". גם הפעם כשרוח רעה צלחה על שאול דוד נקרא אל שאול כדי לנגן בכינור כדי להוריד ממנו את הרוח הרעה שהפחידה אותו.

לפתע: "ויטל שאול את החנית ויאמר אכה בדוד ובקיר ויסוב דוד מפניו

פעמיים" (יח,י). שאול רצה להרוג את דוד וה' עזר ודוד הצליח להתחמק ולהינצל מחרב שאול. "והנה עזר השם יתברך את דוד ונשמר מזה כשנטה מפניו שני פעמים, אז נתברר לשאול כי השם יתברך עם דוד" (רלב"ג עה"פ). זאת לא הייתה הפעם היחידה ששאול ניסה להרוג את דוד. אירעו עוד שלשה פעמים ששאול ניסה להרוג אותו, אבל ה' הציל אותו מידיו.

מאידך, לדוד גם היו הזדמנויות להרוג את שאול והוא לא עשה זאת, כי הוא האמין ששאול הוא "משיח ה'", הוא נמשח למלך ואסור לגעת בו. בסיפור הזה אנו למדים עד כמה ה' שמר על דוד והגן עליו.

עם נבדל ומיוחד

דבר דומה אנו מוצאים בקשר לכל עם ישראל בפרשת השבוע. בלק מלך מואב מפחד מאוד מעם ישראל. הוא שמע את הניצחונות המוחלטים שלהם על שני הענקים סיחון ועוג, והוא ידע שאם הם לא הצליחו לעמוד מול עם ישראל, אז בוודאי שלמואב אין שום סיכוי. הוא הורה לאנשי המודיעין שלו שיבררו במה כוחו של משה שמצליח בכל המלחמות והוא למד לדעת ש"אין כוחו אלא בפיו" (רש"י בלק כב, ב). לכן הוא החליט לשנות טקטיקה ולנסות בדרך אחרת. הוא ישכור את בלעם שהיה נביא אומות העולם שיבוא ויקלל את ישראל.

הוא שלח שליחים לבלעם להזמין אותו שיבוא למואב כדי לקלל והבטיח לו כל מה שהוא רק ירצה: כסף, זהב, כבוד וכו'. הקב"ה אמר לבלעם לא ללכת לשם, כי עם ישראל הוא עם מבורך והם אינם צריכים לא את הקללות ולא את הברכות שלו.

אבל בלעם שהיה שונא ישראל בזכות עצמו התעקש ללכת, ובסופו של דבר לא רק שבלעם לא קילל את ישראל אלא אדרבא הוא בירך אותם, ולא פעם אחת אלא שלשה פעמים ועוד פעם אחת נוספת. וכמו שהמדרש אומר "אמר הקב"ה יוכיחן משה שאוהבן, ויברכן בלעם ששונאן" (בר"ר א, ד).

ואלו לא היו סתם ברכות כדי לצאת ידי חובה, אלא השבחים הנפלאים

ביותר שנאמרו על ישראל בתנ"ך יצאו מפיו של בלעם. כמו התפילה שכולנו מכירים "מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל" (כד, ה). בלעם שיבח את חיי המשפחה של עם ישראל, הוא ראה איך בעם ישראל משפחה היא המוסד הכי חשוב. בדרך כלל בלויות כשמספידים יהודי אומרים עליו שהמשפחה הייתה הדבר הכי חשוב עבורו. דהיינו, אצל יהודי הדאגה למשפחתו שימשיכו במסורת ישראל הוא דבר ראשון בסדר העדיפויות.

אבל עוד לפני כן, מיד בנבואה הראשונה, כשהוא הוציא את מילות הברכה הראשונות מפיו הוא קבע עובדה. הוא אמר: "עם לבדד ישכון" (כג, ט). הוא אמר אמת היסטורית, שהוכחה כנכונה לכל הדורות כולם. עם ישראל לא יכול להתבולל עם שאר אומות העולם. לא משנה עם איזו אומה או באיזו תקופה מדובר, הם תמיד "עם לבדד ישכון".

אחרת מכולם

לדוגמא: כיצד העולם חוגג את תחילת השנה החדשה וכיצד עם ישראל עושה את זה. בעולם חוגגים עם פתיחת שמפניה, ריקודים והוללות בחצות הלילה, ואילו בעם ישראל "ראש השנה" הוא יום קדוש שבו אנו תוקעים בשופר, מתפללים ואוכלים ארוחת חג בחוג המשפחה.

וזה נכון גם במעגל החיים. כשתינוק יהודי נולד אם זה בן עורכים לו ברית, ואם זה בת נותנים לה שם יהודי בבית הכנסת בקריאת התורה. חתונה יהודית שונה לגמרי משל אומות העולם. החופה, ברכות הקידושין והנישואין וכו', וכך גם המוות. כישהודי נפטר נוהגים לכסות אותו לגמרי, ולא כמנהג אומות העולם, וקוברים אותו דווקא בבית קברות יהודי.

בשנת תשל"ב מר יצחק רבין, שגריר ישראל בארה"ב בא ליחידות אל הרבי כדי לברכו לרגל יום הולדת השבעים שלו בשם ממשלת ישראל. הרבי שאל אותו האם הוא מרגיש בודד בושינגטון, ואז הרבי אמר שזה שעם ישראל הוא "עם לבדד ישכון" זה לא רק תוצאה מאנטישמיות, אלא זהו רצון ה', שיהודי יחיה חיים שונים לגמרי מהשכנים שלו, וזה ישמור עליו שלא יתבולל עם עמים אחרים.

ישנה תפילה מיוחדת שאנו נוהגים לומר בברכת כהנים בתקופת החגים, זוהי תפילה "להטבת חלום". אם אדם חולם חלום רע וזה מדאיג אותו אומרת הגמרא (ברכות נה,ב) שיבוא בזמן שהכהנים מברכים את העם ב"ברכת כהנים" ואז הוא יאמר תפילה קצרה שהחלומות לא יזיקו לו, ויותר מכך, שיתהפכו לטובה. התפילה מסתיימת במילים "וכשם שהפכת את קללת בלעם הרשע מקללה לברכה, כן תהפוך כל חלומותי עלי ועל כל ישראל לטובה", בקרוב ממש, אמן!